

ROYAUME DE BELGIQUE

Avis 47.503/2
DU 17 DÉCEMBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Ministre de l'Intérieur, le 24 novembre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "instaurant le Temps Universel Coordonné (UTC) comme base de l'heure légale en Belgique", a donné l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations ci-après.

Intitulé

Dans la version néerlandaise de l'intitulé, le terme "wettelijk uur" devrait être remplacé par le terme "wettelijke tijd".

Article 5

1. La disposition en projet habilite le Roi à "apporter des modifications à l'heure légale, à la demande de l'Observatoire royal de Belgique". Celui-ci est par ailleurs chargé "du suivi des engagements internationaux d'UTC".

2. Telle qu'elle est rédigée, l'habilitation faite au Roi de modifier l'heure légale n'est pas suffisamment circonscrite pour pouvoir être admise.

Si, comme le laisse penser la suite de la disposition, il s'agit d'habiliter le Roi à apporter des modifications techniques qui découleraient d'engagements internationaux, il convient de rédiger la disposition en ce sens.

3. Par ailleurs, tel qu'il est rédigé, l'article 5 subordonne les modifications que le Roi apporterait à l'heure légale à une "demande de l'Observatoire royal de Belgique".

L'intervention de l'autorité réglementaire, chargée d'exécuter les lois sur la base de l'article 108 de la Constitution, ne peut être ainsi entravée. Une éventuelle

abstention de l'organisme chargé de formuler la demande conduirait en effet à une paralysie du pouvoir exécutif.

Il est en revanche admissible de se limiter à permettre facultativement à l'Observatoire royal de Belgique de formuler une demande auprès de l'exécutif.

Le texte doit être revu en conséquence.

Article 6

La disposition en projet tend à abroger la loi du 29 avril 1892 portant unification de l'heure en Belgique, "modifiée par la loi du 7 février 1920 fixant l'heure légale".

Or, la loi du 7 février 1920 précitée, bien qu'intitulée "loi portant modification à la loi du 29 avril 1892 fixant l'heure légale", ne modifie pas la loi du 29 avril 1892, mais contient un article unique autonome, qui habilite le Gouvernement à modifier, dans des circonstances exceptionnelles, l'heure légale fixée par cette dernière loi.

Comme l'a confirmé le délégué de la ministre, l'intention est d'abroger également cette loi du 7 février 1920. Par conséquent, l'article 6 de l'avant-projet de loi sera mieux rédigé comme suit :

"Art. 6. Sont abrogées :

- 1/ la loi du 29 avril 1892 portant unification de l'heure en Belgique;
- 2/ la loi du 7 février 1920 portant modification à la loi du 29 avril 1892 fixant l'heure légale."

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	P. VANDERNOOT,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Monsieur	G. DELANNAY,	greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Mme L. VANCRAVEBECK, auditeur.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

G. DELANNAY

Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.503/2
VAN 17 DECEMBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, tweede kamer, op 24 november 2009 door de Minister van Binnenlandse Zaken verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot invoering van de Gecoördineerde Universele Tijd (UTC) als basis voor het wettelijk uur in België", heeft het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Opschrift

De term "wettelijk uur" zou in het opschrift vervangen moeten worden door de term "wettelijke tijd".

Artikel 5

1. De ontworpen bepaling machtigt de Koning om "wijzigingen aan [te] brengen aan de wettelijke tijd op aanvraag van de Koninklijke Sterrenwacht van België". Deze wordt overigens "belast met de opvolging van de internationale afspraken van de UTC".

2. Zoals ze is verwoord, is de aan de Koning verleende machtiging om de wettelijke tijd te wijzigen niet voldoende omschreven om te kunnen worden aanvaard.

Indien het erom gaat de Koning te machtigen tot het aanbrengen van technische wijzigingen die het gevolg zouden zijn van internationale afspraken - een indruk die ontstaat door het vervolg van de bepaling - dan moet de bepaling in die zin worden gesteld.

3. Bovendien stelt artikel 5, zoals het is geredigeerd, de wijzigingen die de Koning in de wettelijke tijd zou aanbrengen afhankelijk van een "aanvraag van de Koninklijke Sterrenwacht van België".

Het optreden van de regelgevende overheid, die op basis van artikel 108 van de Grondwet met de uitvoering van de wetten is belast, mag niet op die manier worden belemmerd. Een eventueel verzuim van de instelling belast met het doen van de aanvraag zou immers tot een verlamming van de uitvoerende macht leiden.

Het is daarentegen aanvaardbaar de Koninklijke Sterrenwacht van België facultatief alleen toe te staan bij de uitvoerende macht een aanvraag te doen.

De tekst behoort dienovereenkomstig te worden herzien.

Artikel 6

De ontworpen bepaling strekt ertoe de wet van 29 april 1892 houdende de nieuwe tijdsindeling in België, "gewijzigd bij de wet van 7 februari 1920 tot vaststelling van het wettelijk uur", op te heffen.

De voormelde wet van 7 februari 1920, hoewel ze het opschrift "wet houdende de wijziging der wet van 29 april 1892 tot vaststelling van het wettelijk uur" draagt, wijzigt echter niet de wet van 29 april 1892, maar bevat een autonoom enig artikel, dat de regering machtigt om in uitzonderlijke omstandigheden de bij de laatstgenoemde wet vastgestelde wettelijke tijd te wijzigen.

De gemachtigde van de minister heeft bevestigd dat het de bedoeling is eveneens deze wet van 7 februari 1920 op te heffen. Het is bijgevolg beter artikel 6 van het voorontwerp van wet als volgt te redigeren:

"Art. 6. Opgeheven worden :

1/ de wet van 29 april 1892 houdende de nieuwe tijdsindeling in België;

.../...

- 2/ de wet van 7 februari 1920 houdende de wijziging der wet van 29 april 1892 tot vaststelling van het wettelijk uur."

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
Mevrouw	P. VANDERNOOT, M. BAGUET,	staatsraden,
de Heer	G. DELANNAY,	toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. L. VANCRAVEBECK, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. VANDERNOOT.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

G. DELANNAY

Y. KREINS